

FORSKNINGSRAPPORT

2007:04

Stephen Widén
Margareta Bohlin

Fusk och plagiat vid högskolan

Fusk och plagiat vid högskolan

Stephen Widén och Margareta Bohlin

FUSK OCH PLAGIAT VID HÖGSKOLAN

Kontaktinformation

Stephen Widén, tel: 0520 - 22 37 15, e-post stephen.widen@hv.se

Margareta Bohlin, tel: 0520 - 22 37 03, e-post margareta.bohlin@hv.se

Högskolan Väst, Institutionen för individ och samhälle, Avdelningen för psykologi och organisationsstudier, 461 86 Trollhättan

Högskolan Västs forskningsrapporter finns tillgängliga på www.hv.se

Forskningsrapport 2007:04

Copyright © Stephen Widén och Margareta Bohlin 2007

Distribuerad av: Högskolan Väst

ISSN: 1653-459X

Sammanfattning

Denna rapport genomfördes inom ramen för högskolepedagogisk utbildning. Studien syftade till att undersöka studenters och lärares bedömning av fusk/plagiat och sätta detta i relation till tentamensformer. Ytterligare ett syfte var att beskriva studenters och lärares åsikter om vad som är fusk och vad eventuella skillnader mellan lärares och studenters åsikter kan bero på. Studien genomfördes som en enkätstudie bland lärare och studenter. Deltagarna ombads att bedöma sex olika vinjetter ifråga om grad av fusk samt om personen i vinjetten handlade omoraliskt eller moraliskt riktigt. Resultatet visade att examinationsformer som ur pedagogisk synvinkel underlättar eget reflekterande och lärande också är de former där studenterna anser att det är lättast att fuska. Både lärare och studenter bedömde fuskvinjetterna relativt likartat, däremot skiljde de sig något ifråga om den moraliska bedömningen av vinjetterna, där lärare ansåg att vissa beteenden var mer omoraliska jämfört med studenterna. Det fanns en osäkerhet både bland studenter och lärare ifråga om var gränsen för fusk och plagiat går. En del lärare ansåg att det var svårt att bedöma något som fusk såvida inte hänsyn togs till eventuella förklaringar och förmildrande omständigheter kring enskilda fall. Om det råder en stor osäkerhet om vad som är fusk, finns det en risk att definitionen av fusk landar i enskilda personers moraliska uppfattningar som inte nödvändigtvis baseras på kunskaper om rådande regler.

”Fusk inom utbildning och forskning hotar kvaliteten i samhället, nu och för alltid skriver ”Noah och Eckstein (2001, sid 142). Fusk och bedrägeri urvattnar inte bara allmänhetens tilltro till myndigheter och institutioner, utan försämrar också kvaliteten på den utbildning och den forskning som bedrivs på universitet och andra viktiga institutioner i samhället. I högskoleförordningen står att läsa:

”Allmänna bestämmelser

Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som

1 § med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars skall bedömas...

Disciplinära åtgärder

2 § De disciplinära åtgärderna är varning och avstängning.

Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan. Beslutet skall avse en eller flera perioder, dock sammanlagt högst sex månader.

Ett beslut om avstängning får också begränsas till att avse tillträde till vissa lokaler inom högskolan...

Disciplinämnden

3 § Ärenden om disciplinära åtgärder skall, om inte annat följer av 9 §, handläggas av en disciplinnämnd. En sådan nämnd skall finnas vid varje högskola...”

(Högskoleförordningen, 2006, kapitel 10)

Enligt denna definition eller snarare riktlinje, ses fusk som en medveten handling som kan ske i olika situationer och sammanhang. I studier av Hult och Hult (2003) där personer i disciplinnämnden intervjuats, framkommer åsikten att omedvetet fusk inte kan finnas. Slarvighet i källhänvisningar eller kvarglömda anteckningar i en bok ses alltså som medvetet fusk, och studenten bör känna till vilka regler som gäller. Studenterna har i detta fall en motsägande syn och menar att slarvighet bör ses som omedvetet fusk. Vidare tas hänsyn till situationen där fusk ska ha skett, vilka anvisningar som upprättats inför examinationen och olika tentamensformer. Enligt de intervjuade disciplinnämndsledamöterna ligger det på lärarnas/kursansvarigas ansvar att ha tydliga anvisningar och informera om vad som får göras och inte göras, vilka hjälpmedel som får användas inför examinationen samt att dessa instruktioner även ska finnas med i kursplanen.

Eftersom studentantalet har ökat på universitet och högskolor är det svårt att säkert veta att fusk har ökat bland studenterna. Antalet anmälningar har ökat med 251% sedan 2001 fram till 2004 (Björkman, 2005). År 2005 var det 215 högskolestudenter som stängdes av från sina högskoleutbildningar eller varnades på

grund av fusk. Under 2004 var det 368 studenter som fick en disciplinär åtgärd, vilket är en ökning med 59% i jämförelse med 2003 (Högskoleverket, 2006). Mörkertalet kan förväntas vara stort eftersom fusk inte alltid upptäcks och att misstankar om fusk inte alltid leder till anmälningar hos disciplinnämnderna. Antalet tentamensformer har ökat från att till största delen ha varit salstentor till rapporter, uppsatser, papers, grupparbeten och hemtentor m.m. Enligt de intervjuade i disciplinnämnden har fusket inte förändrats till den grad att tentamensformerna verkar ha betydelse, däremot har den tekniska utvecklingen möjliggjort andra former av fusk än de som använts tidigare (Hult & Hult, 2003).

Vilka motiv kan finnas till att studenter fuskar? Det finns en del forskning inom området som försöker förklara olika slags motiv som kan finnas för att fuska inom högskola och universitet. Ålder tycks ha betydelse för om studenten fuskar eller inte. Ju yngre personen är desto starkare tendens till fusk visar en studie av Haines, Diekhoff, Labeff och Clark (refererad i Hult & Hult, 2003). Detta kan ha flera orsaker och en av dem är att ju äldre studenten är, desto mer väger han/hon in etiska och moraliska överväganden i sitt handlande. Kohlberg (citerad i Santrock, 2004) beskriver moralutvecklingen i tre steg; Första nivån innebär att individen inte har internaliserade moraliska värderingar utan moralresonemanget beror på belöningar och bestraffningar. På andra nivån följer individen externa moraliska standarder, såsom föräldrars, lagars och samhällets standarder. På den tredje nivån är moralen internaliserad och baseras på egna standarder. Individen känner till olika moraldiskurser, undersöker vilka valmöjligheter som finns och bestämmer sig för en moralisk kod. Denna sista nivå uppnås inte förrän i vuxenlivet, en del i tjugooårsåldern men flera vid senare ålder. Moralutvecklingen sker alltså under vuxen ålder och fortsätter senare under livet. Studier som mätt skillnader mellan män och kvinnor har visat disparata bilder om förekomsten av fusk. Några studier visar enligt Hult och Hult att män i större utsträckning fuskar medan andra studier visar tvärtom, eller att det inte finns någon skillnad mellan könen. Scrole visar att det finns ett svagt samband mellan fusk och känslan av utanförskap i samhället, anomi (refererad i Hult & Hult, 2003). I studier om riskbeteende tenderar fuskan att gruppera sig tillsammans med antisociala beteenden, som att skolka och stjäla (Bohlin & Erlandsson, 2006; Gullone, Moss, Moore, Boyd, 2000). I andra studiers resultat söker man utifrån olika individuella karaktäristika skapa profiler för vem som är en fuskare. Rawwas och Isaksson (refererade i Hult & Hult, 2003) anser att universitet och högskolan bör anpassa examinations- och undervisningsformer på ett sätt som inte möjliggör fusk. Med andra ord kan det sägas att fusket beror på att möjligheten till fusk finns. Enligt Aure och Kruppar lever vi i ett konsumtionssamhälle där studenternas inställning till lärandet har kommit att handla mer om betyg och att få en examen än lärandet i sig (Aure & Kruppar, refererad i Hult & Hult, 2003).

Hults och Hults (2003) intervjuundersökning ger en mångdimensionerad bild av vad lärare och ledamöter av disciplinnämnd anser vara en anledning till varför en del studenter fuskar. Forskarna tar upp några genomgripande teman: *Nödlösning*

i trångmål innebär att fusk sker för att studenterna hamnar i någon slags knipa, som att behöva studiemedel, ha flera tentor på samma gång och allmän tidspress.

Tillgängligheten handlar om de möjligheter som exempelvis Internet och andra tekniska lösningar ger. *Stora studerandegrupper* gör att studenterna inte syns och följer därför systemet mindre lojalt. Med *undervisningsformen* menas i detta fall att lärarstyrda former tenderar att ta ifrån studenterna lusten och motivationen att lära. *Examinationsformen* påverkar genom att projekt- grupp- och uppsatsarbeten underlättar fusk och att de kräver en större förståelse som för studenten kan bli oroande och stressfyllt. *Ökat antal studenter* är en faktor som gör att det finns fler motiv till att läsa vid högskola och universitet än förut, däribland finns de som läser mer för att få en examen än för lärandet i sig. *Mer samarbete* och lärares uppmaningar till mer samarbete kan ligga bakom att detta samarbete även spiller över där det inte ska finnas, t.ex. där enskilt arbete ska genomföras.

När studenterna tillfrågades om fusk framkom kategorier som *Synen på hur accepterat det är med fusk* vilket innebär att lärare kan ha olika inställningar till vad fusk är och inte låtsas se. De upplever också att det är den rådande atmosfären som är viktigt, om fusk inte är accepterat skäms fuskaren och kan bli tillsagd av sina studiekamrater. *Examinationsformen* är av betydelse såtillvida att salstentor med frågor kring detaljinformation och fakta tenderar att göra studenterna mer fuskbenägna. Om tentorna istället har karaktären av förståelse blir fuskklapparna betydelselösa. Uppsatser och liknande gynnar fusk, men studenterna upplever att om uppgiften är motiverande sker inte fusk. *Omständigheterna* gäller tidspressen som studenterna känner inför flera tentor, att ha gjort flera omtentor, ekonomisk försörjning och press från omgivningen. *Personlig moral och kalkylerad risk* innehåller resonemang kring det fuskande samhället, t ex bidrag, skatt och tv-licens. Har vi en sådan inställning till fusk, så kanske vi har det även när det gäller fusk på högskola och universitet.

När det gäller lärares hållning och agerande i en situation där studenten har fuskat visar Lupton, Chapman och Weiss (2000) att det finns flera skäl till att en lärare inte anmäler fusk. Ett skäl att det är en tidskrävande process och tiden behöver lärare och forskare till andra arbetsuppgifter. Ett annat skäl är att det inte är alltid läraren får stöd från kollegor och ledning utan tvärtom har tystats när de velat anmäla fusk. Vidare anser en del lärare att det vore att förstöra för studenten och att det är lättare att lösa problemet mellan lärare och student. Det är heller inte ovanligt att lärarna och forskarna upplever att det inte är deras sak att fostra och reda ut denna problematik.

Whitley och Keith-Spiegel (2002) föreslår flera strategier på hur universitet och högskola kan hantera den integritet och kvalitetsförsämring som hotar vid fusk. Alla institutioner borde upprätta policys där riktlinjer och definitioner förevisar vilka beteenden som är förbjudna. Det ska också specificeras vilket ansvar berörda parter har, exempelvis studenter, lärare, administratörer och institutionen. Proceduren för att anmäla fusk och vad som ska göras innan ska vara tydlig och straffen för fusk bör redovisas tydligt. Lika viktigt är att högskola och universitet

ska sträva efter att utveckla ett etiskt tankesätt både hos personal, studenter och hos allmänheten.

I början av rapporten beskrevs svårigheterna att definiera fusk. Det finns gråzoner, inte bara när det gäller det faktiska fusket, utan även i upplevelser, beteende och bedömningar bland både lärare och studenter. Som ett led i att definiera fusk använde Hult och Hult (2003) kortfattade situationer av möjligt fusk och plagiat som studiens deltagare fick ta ställning till, t ex köpa en uppsats, kopiera text eller låta någon annan skriva uppsatsen osv. Resultaten visar att i färre än hälften av de beskrivna situationerna bedömer lärare och studenter fusket likadant. I de övriga situationerna (8 av totalt 13) är de oense huruvida det är fusk eller inte, exempelvis när det gäller att återanvända det man själv skrivit eller att lämna in samma egenproducerade text till två kurser. Enligt forskarna tyder detta på att det finns tveksamheter kring definitionen av vad fusk och plagiat är vid universitetet. Det framkom också att lärarna och disciplinnämndsledamöterna upplevde att situationer som skulle bedömas inte innehöll tillräcklig information för att bedöma fusk.

Problemformulering och syfte

Antalet ärenden i disciplinnämnder ökar inte bara på Högskolan Väst, utan det är en trend som återfinns på samtliga lärosäten. Vår studie syftar till att undersöka studenters och lärares bedömning av fusk/plagiat och sätta detta i relation till tentamensformer. Möjligen skulle problemet i korthet kunna beskrivas som att ju ”bättre” en tentamensform är i syfte att frångå och testa ”katalogkunskaper” och istället underlätta djupinlärande, desto större blir risken att en del personer tar genvägar och inte nyttjar tentamensformen till att skapa, fördjupa och förankra sina teoretiska kunskaper. Vidare är det möjligt att studenters och lärares åsikter om vad som är fusk skiljer sig, och att eventuella skillnader beror på bristande kunskap om de regler som gäller för fusk/plagiat. Om det råder en stor osäkerhet om vad som kan bedömas som fusk, finns det en risk att definitionen av vad som är fusk landar i enskilda personers moraliska uppfattningar som inte nödvändigtvis baseras på kunskaper om rådande regler.

Metod

Mätinstrument

En enkät delades ut bland lärare och studenter, där frågor ställdes kring vilka tentamensformer som ansågs vara mest givande, var det huvudsakliga ansvaret för studentens lärande ansågs ligga, vilka tentamensformer som ansågs vara lättast att fuska sig igenom, samt frågor till studenterna om de någon gång avsiktligt respektive oavsiktligt gjort sig skyldiga till fusk. Vidare inkluderade enkäten sex beskrivande vinjetter, där deltagarna skulle bedöma om, och i så fall i vilken grad, personen i respektive vinjett gjorde sig skyldig till fusk, utifrån de betingelser som fanns angivna. Skalan var en sjugradig Likertskala mätt från 0, som indikerar att

beteendet inte alls uppfattas som fusk/plagiat, till 6 som innebär en mycket hög grad av fusk. Förutom "fuskbedömningen" skulle deltagarna även bedöma i vilken grad personens agerande var "moraliskt riktigt", eller "omoraliskt". Bedömningen gjordes på en sjugradig skala där ytterligheterna var -3 dvs "omoraliskt" till + 3 dvs "moraliskt riktigt". Värdet 0 indikerar att beteendet uppfattas som varken omoraliskt eller moraliskt riktigt. Alla vinjetter utom en, (vinjett 2) ger fallbeskrivningar som i varierande grad behandlar fusk/plagiat och i huvudsak rör sig i gråzonen till vad som kan betecknas som fusk. Vinjett 2 var en kontrollfråga, där en beskrivning ges över en student som agerar riktigt. Enkäten avslutades med tre påståenden som behandlar individens personliga uppfattning om sin egen arbetsinsats i relation till 1) andra människor, 2) egen bekvämlighet som drabbar andra, och 3) "self-efficacy", dvs egen personlig drivkraft eller motivation att slutföra ett arbete som påbörjats.

Deltagare

Studien riktade sig både till lärare och studenter. Deltagandet i studien var frivilligt och informationen i enkäterna konfidentiellt, dvs data presenteras på ett sådant sätt att enskilda individers svar ej går att identifiera. I studien inkluderades ett stickprov bestående av 73 studenter från dels psykologiämnet (n = 18), arbets- och organisationspsykologiska programmet (n = 21), och studenter som läste på lärarprogrammet (n = 34). Dessutom inkluderades ett stickprov bestående av lärare vid institutionen för individ och samhälle. Av de utdelade 95 lärarenkäterna besvarades 26 stycken. Svarsfrekvensen bland lärare beräknas således till 27,4 %. Av studenterna var det fyra personer (5%) som valde att inte besvara enkäten.

Tillvägagångssätt

Enkäten delades ut på lektionstid bland studenter, där en kort beskrivning av studiens syfte, samt att deltagandet var frivilligt gjordes. Studenterna informerades även om att det var viktigt att svara på frågorna så ärligt de kunde, samt att svaren skulle behandlas konfidentiellt. Spridningen av enkäterna bland lärarna gjordes genom att enkäten delades ut i lärarnas fack. Lärarna fick ovanstående information på ett informationsblad som skickades med enkäten. Tiden det tog att besvara enkäten uppskattas till mellan 5 och 10 minuter.

Statistiska analyser

För behandling och redovisning av data används SPSS 13.00 för Windows. De analyser som använts är frekvenstabeller över lärare och studenters svar, där prövning av statistiskt signifikanta skillnader mellan lärare och studenters svar analyseras med hjälp av Chi-2 test. När det gäller analyser kring vinjetternas fusk- och moralbedömning bland lärare och studenter har t-test för oberoende grupper genomförts. Slutligen har samband analyserats mellan moralbedömning, fuskbedömning och individens egen uppfattning om sin arbetsinsats gjorts med Pearsons korrelation.

Resultat och diskussion

Examinationsformer och ansvar för lärande

På frågan om vilken tentamensform som anses vara mest givande, kunde lärare och studenter markera ett eller flera alternativ. Ett kryss indikerar att tentamensformen anses vara givande, medan en ommarkerad ruta är ett nekande svar, d.v.s. att denna form inte ses som särskilt givande. Chi-2 test mellan lärare och studenter har använts för att undersöka om frekvenserna skiljer sig mellan vad lärare som grupp betraktar som givande tentamensformer och vad studenterna som grupp bedömer som givande tentamensform. Resultatet presenteras i Tabell 1 nedan.

Tabell 1. Lärares och studenters åsikt om vilken tentamensform som är mest givande (studenter n = 73, lärare n = 26). Stjärna markerar signifikant skillnad (χ^2 -test) mellan lärare och studenter.

Tentamensform	Lärare				Studenter			
	Ja		Nej		Ja		Nej	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Salstentamen	21	29	5	71	5	19	21	81
Seminarium	11	42	15	58	33	45	40	55
Grupparbete	10	40	15	60	34	47	39	53
Uppsats*	14	54	12	46	23	32	50	68
Hemtentamen	18	69	8	31	44	60	29	40
Muntlig redovisning*	9	35	17	65	6	8	67	92
Pm/papers*	13	50	13	50	11	15	62	85

I tabell 1 går det att utläsa tre signifikanta skillnader mellan lärares och studenters svar, för uppsats ($\chi^2 = 4.09$; $df = 1$; $p < .05$), muntlig redovisning ($\chi^2 = 10.39$; $df = 1$; $p < .01$) och pm/papers ($\chi^2 = 12.74$; $df = 1$; $p < .001$). Av tabellen går det att utläsa att procentuellt fler lärare anser att dessa tre undervisningsformer är givande jämfört med studenter. Andelen som anser att hemtentamen är en givande examinationsform är högst både hos lärare och hos studenter. Därefter kommer seminarium och grupparbete hos båda grupperna.

På frågan om vad lärare och studenter lägger det huvudsakliga ansvaret för sitt lärande, kunde både lärare och studenter markera ett av följande alternativ. 1) hos lärarna, 2) hos studenten själv, 3) hos litteraturen, 4) hos kurskamraterna, 5) hos tentamensformerna, samt slutligen 6) hos annat, där möjlighet fanns att specificera vad detta var. I tabell 2 nedan presenteras lärares och studenters svar. Anmärkningsvärt är att sex studenter (8%) anser att ansvaret för sitt eget lärande ligger hos lärarna. Två studenter i psykologi, tre i arbets- och organisationspsykologi, samt en student på lärarprogrammet hade svarat detta alternativ. Möjligen kan resultatet tolkas i enlighet med Aure och Krupars

(refererade i Hult & Hult, 2003) resonemang om att studenterna i konsumtionssamhället prioriterar betyg och examen framför lärandet i sig.

Tabell 2. Presentation över var lärare och studenter lägger det huvudsakliga ansvaret för studenters lärande.

Ansvar lärande	Lärare		Studenter	
	Ja		Ja	
	n	%	n	%
Hos lärarna	0	-	6	8
Hos studenten själv	24	92	66	91
Litteraturen	0	-	1	1
Hos kurskamraterna	0	-	0	-
Hos tentamensformerna	0	-	0	-
Annat	1	4	0	-
Bortfall	1	4	0	-

Av studenterna var det 91% som ansåg att det huvudsakliga ansvaret för deras lärande låg hos dem själva. Däremot om vi ser till Tabell 1 är tentamensformerna uppsats, muntlig redovisning och pm/papers de former som studenterna anser är *minst* givande som tentamensform. Resultaten är något motsägelsefulla då studenterna inte verkar se ett samband mellan var de förlägger ansvaret för sitt eget lärande och de tentamensformer som borde befrämja lärande genom hög grad av eget ansvarstagande.

Tentamensformer och fusk

Vilken tentamensform som studenter och lärare tycker att det är lätt att fuska eller plagiera på, kunde besvaras med ett eller flera alternativ. Ett kryss indikerar att tentamensformen anses vara lätt att fuska på, medan en ommarkerad ruta innebär att denna tentamensform anses vara svårare att fuska på. Chi-2 test mellan lärare och studenter har använts för att undersöka om frekvenserna skiljer sig mellan vad lärare och studenter anser om huruvida tentamensformerna är lätta eller svåra att fuska på. Resultatet finns presentera i Tabell 3 nedan.

Tabell 3. Redovisning över lärares och studenters åsikt om vilka tentamensformer som de anser att det är lätt att fuska på. Stjärna markerar signifikant skillnad (χ^2 -test) mellan lärare och studenter.

Tentamensform	Lärare				Studenter			
	Ja		Nej		Ja		Nej	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Salstentamen	2	8	23	92	6	8	67	92
Seminarium	3	12	22	88	21	29	52	71
Grupparbete	9	36	16	64	36	49	37	51
Uppsats	7	28	18	72	23	32	50	68
Hemtentamen*	18	72	7	28	36	49	37	51
Muntlig redovisning	1	4	24	96	3	4	70	96
Pm/papers	7	28	18	72	9	12	64	88

Av Tabell 3 framgår det bland annat att 72% av lärarna i jämförelse med 49% av studenterna anser att det är lätt att fuska på hemtentamen. Denna skillnad är statistiskt signifikant ($\chi^2 = 3.87; df = 1; p < .05$). Även i fråga om inlämning av pm/papers anser lärarna i något högre grad att det är lätt att fuska (28%), jämfört med studenterna (12%). För seminarium, grupparbeten samt uppsatsarbete anser studenterna att dessa är något lättare att fuska på i jämförelse med lärarna. Hult och Hult (2003) menar i sin rapport att examinationsformen kan inverka på benägenheten att fuska, t ex vid examinationsformer som uppsatsarbete och seminarium där det krävs en större förståelse och analys av studenterna. Möjligen innebär detta att tentamensformer där den pedagogiska tanken finns om att studenten ges ökad möjlighet att fördjupa sina kunskaper genom eget reflekterande och lärande, paradoxalt nog också är former där fusk underlättas. Både lärare och studenter i vår undersökning anser emellertid att salstentamen och muntlig redovisning är former som är svåra att fuska på. I enlighet med Hult & Hults studie anser studenterna att det är lättare att fuska på salstentamen eftersom dessa ofta innehåller frågor som mäter kataloga kunskaper där memorering av svar är möjliga. Samtidigt kan det också vara svårt att fuska på en salstentamen på grund av att risken att bli upptäckt bedöms som större än vid exempelvis hemtentamen, eftersom det krävs en fusklapp eller liknande (Hult & Hult, 2003). Om vi istället använder oss av salstentamen där man frångår frågor som mäter kataloga kunskaper och istället fokuserar på frågor som inriktar sig på generell förståelse, blir salstentamen en bra form som både minimerar fusk och gynnar studenternas lärande.

När det gäller studenternas upplevelse av att de oavsiktligt respektive avsiktligt gjort sig skyldiga till fusk, svarade 8 studenter (11%) i vår undersökning att de oavsiktligt gjort sig skyldiga till fusk, 45 studenter (62%) att de aldrig gjort det, och 20 studenter (27%) svarade att de inte visste. På frågan om de avsiktligt fuskat, svarade 6 studenter ja (8%), 61 studenter svarade nej (84%) och 6 studenter svarade att de inte visste (8%). Det finns anledning att tro att andelen som svarat att

de fuskat avsiktligt (8%) möjligen är en underskattning av det egentliga antalet. Enligt Hult och Hult (2003) så är mörkertalet stort eftersom fusk inte alltid upptäcks eller anmäls. Lupton, Chapman och Weiss, (2000) anger flera skäl till att fusk inte anmäls, dels att det är en tidskrävande process, och lärare och forskare behöver den tiden till andra uppgifter. Det händer även att lärare inte får stöd av kollegor och ledning när de vill anmäla fusk. En del lärare känner sig obekväma med att förstöra för studenten och vill hellre lösa problemet dem emellan. Det händer även att lärare och forskare upplever att det inte är deras sak att ”fostra” och reda ut sådan problematik. Om vi i vår studie emellertid lägger till de personer som svarat att de tror att de oavsiktligt fuskat, blir resultatet 19% (6+8 =14). Dessutom är det 20 personer som inte säkert vet om de har fuskat oavsiktligt, vilket leder till att 34 personer (47%) i undersökningen antingen har, eller tror sig ha fuskat. Det *verkliga* antalet personer som fuskat skulle således kunna uppskattas ligga någonstans mellan 8% och 47%, vilket är ett relativt stort spann. Vänder vi på saken kan vi konstatera att det är 53% som har svarat att de inte har fuskat vare sig avsiktligt eller oavsiktligt (med viss reservation för oärliga svar).

Om resultatet från denna studie skulle generaliseras till Högskolan Väst i sin helhet, kanske det inte är så märkligt om antalet ärenden i disciplinnämnden skulle öka, när nära 50% riskerar att bli upptäckta att fuska eller plagiera. Resultatet visar att 27% anser att de inte vet om de oavsiktligt fuskat, vilket möjligen kan indikera en viss osäkerhet bland studenter kring vad som är fusk eller inte. Denna osäkerhet bör vi försöka komma till rätta med genom att ge tydligare information om vad som räknas som fusk och plagiat. Det kan också finnas ett problem med våra frågor kring ”omedvetet” fusk. I den disciplinnämnd som intervjuades av Hult och Hult (2003) framkom förhållningssättet att omedvetet fusk inte kan finnas, slarvigheter i källhänvisningar eller anteckningar i böcker ses som medvetet fusk om studenten känt till vilka regler som gäller. Enligt Högskoleförordningen (2006) ”*får åtgärder vidtas mot studenter som 1 § med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars skall bedömas...*”. Detta tycks vara en riktlinje snarare än en definition där fusk ses som en medveten handling som kan ske i olika sammanhang. Denna definition eller riktlinje möjliggör en tolkning som innebär att så fort studenten uppger att han/hon inte visste vilka regler som finns, så är det inte att betrakta som fusk.

Fusk och moralbedömning

När det gäller lärarnas åsikt om hur vanligt de tror att det är med fusk bland studenter, kunde lärarna markera sitt svar på en skala 0 till 6 där 0 motsvarade mycket ovanligt, och sex mycket vanligt. Majoriteten av lärarna (18 personer, 69%), markerade att de ansåg att det var mycket ovanligt eller ovanligt, 4 lärare (15%) ansåg att det var varken vanligt eller ovanligt, och 4 personer (15%) ansåg att det var vanligt eller mycket vanligt. På frågan om lärarna ansåg att studenter fuskade avsiktligt, svarade 2 lärare ”sällan”, 13 lärare ”ibland”, 10 lärare svarade ”ofta”, och 1 lärare svarade ”alltid”. Svarskategorierna sällan till ibland utgör 58%

av den studerade gruppen, medan alternativen ofta till alltid utgör 42%. Påpekas bör att lärarunderlaget är för litet för att vara representativt och några generella slutsatser kring lärarnas åsikter om hur vanligt fusk är kan därför inte dras. Vidare finns det alltid en osäkerhet kring hur deltagaren uppfattar de olika skalstegen, vilket leder till att begreppet ”vanligt” kan uppfattas olika.

För att analysera eventuella skillnader mellan lärares och studenters bedömning av grad av fusk i de sex vinjetterna samt hur moraliskt riktigt beteendet bedömdes, användes t-test för oberoende grupper. I Tabell 4 redovisas medelvärden och standardavvikelser för både gruppen lärare och gruppen studenter. Negativa medelvärden indikerar att beteendet i respektive vinjett är omoraliskt i varierande grad, medan positiva medelvärden indikerar att beteendet bedöms som mer eller mindre moraliskt riktigt. Ett medelvärde nära 0 indikerar att beteendet uppfattas som varken omoraliskt eller moraliskt riktigt.

Tabell 4. Presentation över lärares och studenters medelvärden och standardavvikelser med avseende på fuskbedömning (vinjetter) och moralbedömning. En stjärna markerar statistiskt signifikant skillnad (t-test).

Vinjett- och moralbedömning		Medelvärde	Standardavvikelse
1 Liten arbetsinsats	Studenter	4.49	1.43
	Lärare	4.04	1.51
Moral 1	Studenter	-2.41	0.98
	Lärare	-2.08	0.89
2 Kontrollfråga	Studenter	1.92	2.01
	Lärare	1.28	1.81
Moral 2	Studenter	1.01	1.86
	Lärare	1.40	1.89
3 Uppsats	Studenter	4.57	1.50
	Lärare	4.92	1.13
Moral 3	Studenter	-1.49	1.66
	Lärare	-1.48	1.58
4 Hemtentamen	Studenter	2.32	2.87
	Lärare	2.73	2.11
Moral 4*	Studenter	0.82	1.75
	Lärare	-0.42	2.10
5 Referat	Studenter	2.86	1.66
	Lärare	3.45	1.60
Moral 5	Studenter	-0.31	1.55
	Lärare	-0.91	1.44
6 Dela upp arbete	Studenter	1.67	1.74
	Lärare	2.08	1.20
Moral 6	Studenter	0.63	1.94
	Lärare	-0.04	1.81

* = $p < .05$

Analysen visar att vinjett 1 (personen som inte bidrar i grupparbete, se bilaga 1a,b) bedöms som mest omoralisk av både lärare och studenter. Både lärare och studenter bedömer denna vinjett som en hög grad av fusk, där studenter har det högsta medelvärdet. Av analysen framgår det också att det finns en statistiskt signifikant skillnad mellan lärare och studenter i ett fall (moral 4). Vinjetten handlar om två

studenter som ”samarbetar” på en hemtentamen som ska göras som ett enskilt arbete (se bilaga 1). Både lärare och studenter bedömer detta som en relativt låg grad av fusk, däremot skiljer sig lärares och studenters moraliska bedömning. Lärare anser att det är ett uttryck för ett omoraliskt beteende, om än i ringa grad, medan studenterna anser att det är mer moraliskt riktigt. Gruppen lärare hade också en större standardavvikelse i svaret jämför med studenterna för den moraliska bedömningen i denna vinjett, vilket tyder på en större variation bland lärarnas svar (se medelvärden och standardavvikelser i Tabell 4). Gruppen studenter hade en större standardavvikelse i 8 av 12 fall gällande fuskbedömningarna och moralbedömningarna, vilket möjligen skulle kunna tolkas som att studentgruppen som helhet är mer osäkra på var gränsen för fusk och plagiat går i jämförelse med lärarna. I Hult och Hults (2003) studie fann de att lärare och studenter var oense om fuskbedömningar i 8 av 13 fall, där studenterna var mindre benägna att bedöma situationerna som fusk. I vår studie var vinjett två en kontrollfråga, vilket betyder att situationen som skulle bedömas inte var att betrakta som fusk. Både en del lärare och en del studenter bedömde att personen i exemplet gjorde sig skyldig till fusk, om än i låg grad. Studenterna bedömde som grupp betraktat agerandet som mer fusk än vad lärarna gjorde och studenterna hade även en större variation i svaren (se standardavvikelsen för vinjett 2 i Tabell 4). Detta kan möjligen tolkas som ett uttryck för en osäkerhet hos studenter (men även lärare) ifråga om var gränsen går för fusk och plagiat.

För vinjett 6 som handlar om ett större grupparbete där studenterna delar upp en uppgift mellan sig, framkommer det att lärare anser att detta beteende är fusk i högre grad än vad studenterna gör, men gruppen lärare har även en större variation i svaren än vad studenterna har. När det gäller moralbedömningen framkommer det att lärare anser att det är mer omoraliskt, medan studenterna anser att det är mer moraliskt riktigt. Strategin att dela upp arbetsbördan mellan sig kan tyckas vara en rationell väg att ta när ett arbete görs under tidspress, dock motverkar ett sådan förfarande att varje enskild student tillgodosör sig kunskapen på bästa sätt. Huruvida beteendet är att betrakta som fusk eller ej, kan nog diskuteras, dock är det ett beteende som motverkar den pedagogiska tanken om att individen själv ska söka kunskap och fördjupa sin förståelse för ett ämne genom ett fördjupningsarbete.

I Tabell 5 nedan presenteras medelvärden och standardavvikelser för fuskbedömning, moralbedömning samt personlig arbetsinsats. Negativa medelvärden indikerar att beteendet i respektive vinjett är omoraliskt i varierande grad, medan positiva medelvärden indikerar att beteendet bedöms som mer eller mindre moraliskt riktigt. Ett medelvärde nära 0 indikerar att beteendet uppfattas som varken omoraliskt eller moraliskt riktigt.

Tabell 5. Presentation över medelvärden och standardavvikelser med avseende på fuskbedömning, moralbedömning samt bedömning av personlig arbetsinsats (N = 99).

	Medelvärde	Standardavvikelse
Liten arbetsinsats 1	4.38	1.46
Moral 1	-2.32	0.96
Kontrollfråga 2	1.75	1.97
Moral 2	1.11	1.86
Uppsats 3	4.67	1.41
Moral 3	-1.49	1.64
Hemtentamen 4	2.42	2.69
Moral 4	0.51	1.91
Referat 5	3.00	1.66
Moral 5	-0.46	1.54
Dela upp arbete 6	1.78	1.81
Moral 6	0.46	1.92
Inför andra	3.69	1.54
Bekvämlig	1.35	1.38
Produktiv	4.76	1.09

Korrelationer (Pearson) gjordes för att analysera eventuella samband mellan fuskbedömning, moralbedömning och personlig arbetsinsats. Tabell 6 nedan ger en presentation över signifikanta korrelationer.

Tabell 6. Redovisning över signifikanta korrelationer mellan fuskbedömning, moralbedömning samt bedömning av personlig arbetsinsats (N = 99).

	Vinjett 1	Vinjett 2	Vinjett 3	Vinjett 4	Vinjett 5	Vinjett 6	Moral 1
Moral 1	-.200						
Moral 2		-.842**					
Moral 3			-.583**				
Moral 4				-.541**			
Moral 5					-.703**		
Moral 6						-.711**	
Inför andra							
Bekvämlig							
Produktiv							-.240*

* = $p < .05$ ** = $p < .01$

Korrelationer mellan moral och bedömning visar signifikanta samband mellan samtliga vinjetter och moralbedömningar, utom i ett fall (mellan moral 1 och vinjett 1, som handlade om att en person gjorde en liten arbetsinsats i ett grupparbete). De relativt starka korrelationerna mellan moralbedömning och fuskbedömning kan vara ett uttryck för att regelverk kring fusk/plagiat har en effekt för individers uppfattning om vad som är moraliskt riktigt eller oriktigt. Resultatet kan möjligen också tolkas som att individers bedömning av fusk grundas på deras egna subjektiva moraliska uppfattningar och inte på kunskap om de regler som finns kring fusk och plagiat. Det faktum att både lärare och studenter bedömt att

kontrollvinjett två var fusk, visar en osäkerhet kring vad som är fusk eller inte, och då kan subjektiva moraliska uppfattningar bli viktiga för bedömningen, istället för goda kunskaper kring ett tydligt regelverk. Om så är fallet, måste information kring fusk och plagiat spridas både bland lärare och bland studenter, för att förhindra att bedömningen sker på subjektiva moraliska överväganden, och istället göras utifrån kunskapen om vad som är fusk. En aspekt av fusk och moral är Kohlbergs teori om hur moralutvecklingen ser ut hos vuxna (citerad i Santrock, 2004). Eftersom den sista och tredje nivån av moralutvecklingen sker i vuxenlivet och kanske utvecklas sent, kan de egna moraliska koderna vara outvecklade. Därför kan subjektiva moraliska uppfattningar inte ligga till grund för bedömning av vad som är fusk, utan bedömningen bör ske enligt tydligt formulerade regler.

Det negativa sambandet mellan moralbedömning 1, dvs personen som smiter undan sin del av grupparbetet, och om man uppfattar sig som en produktiv person som alltid får arbetet gjort, kan tolkas som att personer som är produktiva (och ambitiösa) tenderar att se ”smitare” som omoraliska.

Vinjetterna var konstruerade i syfte att ge relativt enkla beskrivningar av *beteenden*, dvs sådant som lärare faktiskt kan observera hos en del studenter. Trots att det var det faktiska beteendet som skulle bedömas, och inte motiven bakom, hade en del lärare svårigheter med att göra bedömningarna. Den vanligaste åsikten var att vinjetterna inte innehöll nog med bakgrundsinformation (exempelvis förmildrande omständigheter) för att de skulle kunna bedöma huruvida beteendet var fusk eller inte. Så var även fallet i Hults och Hults (2003) studie, där lärare och disciplinnämndsledamöterna ansåg att de behövde få mer bakgrundsinformation för att kunna göra bedömningarna. Detta visar svårigheterna att definiera vad som är fusk och plagiat. Kommentarer i vår studie är intressanta ur perspektivet att lärare anser det vara svårt att bedöma något som fusk, såvida inte hänsyn tas till eventuella förklaringar och förmildrande omständigheter kring enskilda fall. Det är just denna aspekt av fusk, dvs omständigheterna kring fuskandet, som gör området så komplicerat och svårt att hantera. Dels finns det klara gråzoner, där bedömningen av vad som är fusk eller inte är svåra att utreda, dels kan det finnas förmildrande omständigheter kring enskilda fall, som också måste tas i beaktande. Att lärare försöker ta hänsyn till detta är i huvudsak något bra och vällovligt, men det finns en risk att bedömningar kring vad som är fusk eller inte, blir något ”relativt” som kan variera från fall till fall, och mellan lärare. För att en ”rättvis” bedömning av vad som är fusk ska kunna göras, borde bedömningen baseras på kunskap utifrån tydligt formulerade riktlinjer kring vilka beteenden som är att betrakta som fusk, och inte på enskilda lärares överväganden kring förmildrande omständigheter.

Avslutande reflektioner

I inledningen av denna rapport citeras Noah och Eckstein (2001, sid142); ”*Fusk inom utbildning och forskning hotar kvaliteten i samhället, nu och för alltid*”. Det finns risk att fusk och bedrägeri gör att allmänheten förlorar tilltron till

myndigheter och institutioner. Dessutom riskerar vi att försämra kvaliteten på den utbildning och den forskning som bedrivs vid universitet och högskola. Utvecklingen inom informationsteknologi möjliggör andra former av fusk än som tidigare använts (Hult & Hult, 2003). Tekniken kan också innebära nya möjligheter att upptäcka fusk, exempelvis programmet Genuine Text, där textmassa kontrolleras mot befintlig text på nätet. Trots att programmet skulle kunna vara en ”objektiv” metod för fuskbedömning, är ändå beslutet huruvida det är fusk/plagiat subjektivt. Som tidigare nämnts är inte alla lärare beredda att anmäla fusk, exempelvis på grund av att man anser att det inte är enskildas lärares sak att göra. Även om ett ”fuskprogram” används är det fortfarande den enskilde läraren som ska göra bedömningen om man ska gå vidare i ärendet, och detta är fortfarande en subjektiv bedömning, om vi utgår ifrån ovan nämnda teori och resultat. Ett etiskt problem uppstår också när bedömningen av vilka studenters texter som ska bli föremål för en närmare granskning med hjälp av fuskprogrammet. Finns det en risk att studenter med annorlunda bakgrund än de som traditionellt har studerat vid universitet och högskola, såsom utländsk eller social bakgrund, lättare blir föremål för prövning? Det kanske är en god idé att istället för att se till kvantiteten i uppsatsen, dvs hur mycket text som är plagierat, istället ställer frågor till studenten kring innehållet, för att undersöka förståelsen av det som skrivits.

Referenser

- Björkman, J. (2005). Fusk och forskning. Det fuskas alltmer på landets universitet och högskolor. Men vad är fusk. *Forskning och framsteg*, vol: 8, 56-58.
- Bohlin, M. & Erlandsson, S. (2006). Riskbeteende bland ungdomar. Under preparation. Högskolan väst.
- Gullone, E., Moore, S., Moss, S., Boyd, C. (2000). The Adolescent Risk-Taking Questionnaire. Development and Psychometric Evaluation. *Journal of Adolescent Research*, Vol. 15. No. 2, pp. 231-250.
- Hult, Å. & Hult, H. *Att fuska och plagiera – Ett sätt att leva eller ett sätt att överleva?* Linköping: Linköpings universitet
- Högskoleverket. (2006). *Högskoleförordningen. Lagar och Regler*.
http://web2.hsv.se/publikationer/lagar_regler/hogskoleforordningen/hogskoleforordningen_10.shtml. (060516).
- Högskoleverket (2005). Disciplinärenden vid högskolor och universitet med statligt huvudmannaskap. *Högskoleverkets rapportserie 2005: 28 R*. Stockholm.
- Lupton, R. A., Chapman, K.J. & Weiss, J.F. (2000). A cross national exploration of buissness students attitudes, perception, and tendencies toward academic dishonesty. *Journal of Education for Buisness*, vol 75. no 4. pp231-236.
- Noah, H.J. & Eckstein, M. A. (2001). *Fraud and Education. The worm in the apple*. Oxford: Rowman & Littlefield Publishers.
- Santrock. J.W. (2004). *Child development*. Tenth edition. New York: McGraw Hill Higher education
- Whitley. B. E. & Keith-Spiegel, P. (2002). *Academic Dishonesty. An Educator's guide*. London: Lawrence Erlbaum Associates publishers.

Enkät

(Lärarenkät bilaga 1a)

Är du kvinna man

Hur gammal är du? _____

Vilket ämne är du främst verksam inom? _____

Hur länge har du varit verksam som lärare inom högskolan _____

Vilken tentamensform tycker du är mest givande för studenternas lärande (Se dem som enskilda tentamensformer och markera ett eller flera alternativ)?

Salstentamen Seminarium Grupparbete Uppsats Hemtentamen

Muntlig redovisning Inlämning av ett antal PM/Papers

Annan tentamensform Ange vad _____

Var lägger du det huvudsakliga ansvaret för studenternas lärande (markera ett alternativ)?

Hos lärarna Hos studenten själv Litteraturen Kurskamraterna

Tentamensformerna Annat Vad (ej kombination av ovanstående)?

Vilken tentamensform anser du gör det lätt att fuska/plagiera (Markera max två alternativ)?

Salstentamen Seminarium Grupparbete Uppsats Hemtentamen

Muntlig redovisning Inlämning av ett antal PM/Papers

Annan tentamensform Ange vad _____

Hur vanligt tror du att det är med fusk och plagiat bland studenter (Ringa in den siffra som passar bäst)?

Mycket ovanligt 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 Mycket vanligt

Anser du att de studenter som fuskar/plagierar gör detta avsiktligt?

Alltid Ofta Ibland Sällan Inte alls

Läs igenom de olika berättelserna som är beskrivna nedan. Ringa sedan in den siffra som du bäst tycker passar in på hur du ser på situationen.

1) På en kurs indelas studenterna i basgrupper på 5 personer. I grupperna är det meningen att studenterna under terminen ska samarbeta genom att diskutera litteratur och föreläsningar samt göra vissa gemensamma grupparbeten. I en grupp tar fyra personer huvudansvaret för ett grupparbete som de fått i uppgift. Den femte gör motvilligt en mindre del och är ofta frånvarande vid gruppdiskussionerna. I vilken grad upplever du att denna femte gruppmedlem gör sig skyldig till fusk?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att den femte personen i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moralskt riktigt

2) I ett uppsatsarbete läser en student en text där författaren refererat till andra verk. I uppsatsen använder studenten sig av de förstahandskällor som finns refererade i den text som studenten läst, men kollar för säkerhets skull upp de källor som finns angivna för att eventuellt komplettera uppgifterna. Studenten formulerar med egna ord om det som lästs i de olika källorna. Gör denna student sig skyldig till fusk och i så fall i vilken grad?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att studenten i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moralskt riktigt

3) I ett uppsatsarbete på C-nivå gör en student en egen empirisk datainsamling. I introduktionen på uppsatsen tar studenten bakgrundteori ordagrant från andra uppsatser. Därefter diskuterar studenten noggrant sina egna resultat från den empiriska delen med teorin som nämns i introduktionen på uppsatsen. Gör denna student sig skyldig till fusk och i så fall i vilken grad?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att studenten i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moralskt riktigt

4) Efter en delkurs får studenterna en hemtentamen som ska göras som ett enskilt arbete och lämnas in till kursansvarig för bedömning. Eftersom studenten har tillgång till litteratur, internet och anteckningar krävs utförliga svar på varje fråga. Två av studenterna väljer att samarbeta genom att träffas, ringa och diskutera frågorna. De skriver var och en för sig men mailar också sina svar till varandra så att de kan fylla på information där det fattas. I vilken grad anser du att studenterna gör sig skyldiga till fusk?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att studenterna i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

5) En student läser i en text där författaren refererat till andra verk. I studentens uppsats använder hon/han sig av de förstahandskällor som finns refererade i texten. Studenten skriver med egna ord om det som lästs, men kollar inte upp om de källor som finns refererade i texten som studenten använder i sitt arbete stämmer. Gör denna student sig skyldig till fusk och i så fall i vilken grad?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att studenten i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

6) Ett större grupparbete ska göras som examinationsuppgift på en delkurs. Gruppen består av fyra personer. I arbetet som ska göras ingår det en hel del litteratur som ska läsas och sedan användas som bas för den text som ska lämnas in till kursansvarig. Uppgiften ska sedan redovisas. Gruppen bestämmer sig för att dela upp arbetet mellan varandra genom att dela upp litteraturen och skriva varsin del av arbetet. Redovisning sker på samma sätt, den som har skrivit texten redovisar också. I vilken grad anser du att studenterna gör sig skyldiga till fusk?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att gruppmedlemmarna i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

Nedan följer tre påståenden som du ska ta ställning till. Ringa in den siffra som du tycker bäst passar in på dig.

1. Det är viktigt för mig att inför andra framstå som en energisk och hårt arbetande person.

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

2. Det händer att jag är bekväm på ett sätt som drabbar andra.

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

3. Jag är en produktiv person som alltid får jobbet gjort.

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Enkät

(Studentenkät, bilaga 1b)

Är du kvinna man

Hur gammal är du? _____

Vilken kurs/program läser du på? _____

Hur många poäng har du totalt läst? _____

Har många i din familj/omgivning läst på högskola/universitet?

Ja, de flesta Ganska många Ett fåtal Nej, ingen

Vilken tentamensform tycker du är mest givande (Se dem som enskilda tentamensformer och markera ett eller flera alternativ)?

Salstentamen Seminarium Grupparbete Uppsats Hemtentamen

Muntlig redovisning Inlämning av ett antal PM/Papers

Annan tentamensform Ange vad _____

Var lägger du det huvudsakliga ansvaret för ditt lärande (markera ett alternativ)?

Hos lärarna Hos mig själv Litteraturen Kurskamraterna

Tentamensformerna Annat Vad? _____

Vilken tentamensform anser du gör det lätt att fuska/plagiera (Markera max två alternativ)?

Salstentamen Seminarium Grupparbete Uppsats Hemtentamen

Muntlig redovisning Inlämning av ett antal PM/Papers

Annan tentamensform Ange vad _____

Anser du att du någon gång oavsiktligt har fuskat/plagierat?

Ja Nej Vet inte

Anser du att du någon gång avsiktligt har fuskat/plagierat?

Ja Nej Vet inte

Läs igenom de olika berättelserna som är beskrivna nedan. Ringa sedan in den siffra som du bäst tycker passar in på hur du ser på situationen.

1) På en kurs indelas studenterna i basgrupper på 5 personer. I grupperna är det meningen att studenterna under terminen ska samarbeta genom att diskutera litteratur och föreläsningar samt göra vissa gemensamma grupparbeten. I en grupp tar fyra personer huvudansvaret för ett grupparbete som de fått i uppgift. Den femte gör motvilligt en mindre del och är ofta frånvarande vid gruppdiskussionerna. I vilken grad upplever du att denna femte gruppmedlem gör sig skyldig till fusk?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att den femte personen i exemplet ovan beter sig (enligt din egen norm)?

Omoraliskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

2) I ett uppsatsarbete läser en student en text där författaren refererat till andra verk. I uppsatsen använder studenten sig av de förstahandskällor som finns refererade i den text som studenten läst och kollar för säkerhets skull upp de källor som finns angivna för att eventuellt komplettera uppgifterna. Studenten formulerar med egna ord om det som lästs i de olika källorna. Gör denna student sig skyldig till fusk och i så fall i vilken grad?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att studenten i exemplet ovan beter sig (enligt din egen norm)?

Omoraliskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

3) I ett uppsatsarbete på C-nivå gör en student en egen empirisk datainsamling. I introduktionen på uppsatsen tar studenten bakgrundteori ordagrant från andra uppsatser. Därefter diskuterar studenten noggrant sina egna resultat från den empiriska delen med teorin som nämns i introduktionen på uppsatsen. Gör denna student sig skyldig till fusk och i så fall i vilken grad?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att studenten i exemplet ovan beter sig (enligt din egen norm)?

Omoraliskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

4) Efter en delkurs får studenterna en hemtentamen som ska göras som ett enskilt arbete och lämnas in till kursansvarig för bedömning. Eftersom studenten har tillgång till litteratur, internet och anteckningar krävs utförliga svar på varje fråga. Två av studenterna väljer att samarbeta genom att träffas, ringa och diskutera frågorna. De skriver var och en för sig men mailar också sina svar till varandra så att de kan fylla på information där det fattas. I vilken grad anser du att studenterna gör sig skyldiga till fusk?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att studenterna i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

5) En student läser i en text där författaren refererat till andra verk. I studentens uppsats använder hon/han sig av de förstahandskällor som finns refererade i texten. Studenten skriver med egna ord om det som lästs, men kollar inte upp om de källor som finns refererade i texten som studenten använder i sitt arbete stämmer. Gör denna student sig skyldig till fusk och i så fall i vilken grad?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att studenten i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

6) Ett större grupparbete ska göras som examinationsuppgift på en delkurs. Gruppen består av fyra personer. I arbetet som ska göras ingår det en hel del litteratur som ska läsas och sedan användas som bas för den text som ska lämnas in till kursansvarig. Uppgiften ska sedan redovisas. Gruppen bestämmer sig för att dela upp arbetet mellan varandra genom att dela upp litteraturen och skriva varsin del av arbetet. Redovisning sker på samma sätt, den som har skrivit texten redovisar också. I vilken grad anser du att studenterna gör sig skyldiga till fusk?

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

Hur tycker du att gruppmedlemmarna i exemplet ovan betar sig (enligt din egen norm)?

Omoralskt -3 -2 -1 0 1 2 3 Moraliskt riktigt

Nedan följer tre påståenden som du ska ta ställning till. Ringa in den siffra som du tycker bäst passar in på dig.

1. Det är viktigt för mig att inför andra framstå som en energisk och hårt arbetande person.

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

2. Det händer att jag är bekväm på ett sätt som drabbar andra.

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

3. Jag är en produktiv person som alltid får jobbet gjort.

Inte alls 0 1 2 3 4 5 6 I mycket hög grad

FORSKNINGSRAPPORTER UTGIVNA AV HÖGSKOLAN VÄST

2006

Uddevalla Symposium 2005, *Innovations and Entrepreneurship in Functional Regions*.
Forskningsrapport 2006:01

Nilsson, A. Lena, *Hälsofrämjande strategier i skola, vård och omsorg: Delrapport III i forskningsprojektet Långtidsfrisk eller långtidssjukskriven*. Forskningsrapport 2006:02

Herrman, Margaretha, *Att förstå och förklara smärta. Sammanställning av en enkätundersökning där ungdomar från Lettland och Sverige medverkar*. Forskningsrapport 2006:03

Ringsby Jansson, Bibbi, Olin, Elisabeth, *Risk eller möjlighet? Om styrning och inflytande i mötet mellan unga med funktionshinder och välfärdssamhällets aktörer*. Forskningsrapport 2006:04

2007

Johansson, Iréne (ed.), 9th Uddevalla Symposium 2006, *Entrepreneurship and Development – Local Processes and Global Patterns*, Forskningsrapport 2007:01

Blomgren, Roger, *Den onda, den goda och den nyttiga – Kulturindustrin, filmen och regionerna*. Forskningsrapport 2007:02

Haag, Eva-Lena, Risenfors, Signild, *Jämställdhet, islam och framtidsdrömmar. En intervjustudie om muslimska gymnasieflickor*. Forskningsrapport 2007:03

Widén, Stephen, Bohlin, Margareta, *Fusk och plagiat vid högskolan*. Forskningsrapport 2007:04

FORSKNINGSRAPPORTER UTGIVNA AV HÖGSKOLAN I TROLLHÄTTAN/UDDEVALLA

2001

Uddevalla Symposium 2000, *Entrepreneurship, Firm Growth and Regional Development in the New Economic Geography*. Forskningsrapport 01:01

Fredriksdotter Larsson, Ewa, Hedelin, Lisbeth, Gärlin, Tommy, *The Influence of Choice of Expert Advice on Smallbusiness Managers' Expansive Goals in Rural Sweden*.
Forskningsrapport 01:02

2002

Uddevalla Symposium 2001, *Regional Economies in Transition*. Forskningsrapport 02:01

Mårdén, Björn, *Handledare i kamp mot arbetslöshet*. Forskningsrapport 02:02

Blomgren, Anna-Maria, Blomgren, Roger, *Det ostyrbara pastoratet: Teaterpolitikens nätverk*.
Forskningsrapport 02:03

Mårdén, Björn, *Pragmatism som ett sätt att förstå arbetsintegrerat lärande*.
Forskningsrapport 02:04

Bohlin, Margareta, Erlandsson, Soly, *Att leva i transithallen - En fenomenologisk studie om arbetssökande kvinnor med utländsk bakgrund och med funktionshinder*. Forskningsrapport 02:05

Nordqvist, Per, Perneman, Jan-Erik, *Församlingsintegrerat lärande - om nätbaserad utbildning inom Svenska kyrkan*. Forskningsrapport 02:06

2003

Uddevalla Symposium 2002: *Innovation, Entrepreneurship, Regional Development and Public Policy in the Emerging Digital Economy*. Forskningsrapport 03:01

Bandyopadhyay, Robi, *Modelling of the Flame Spraying Process*. Forskningsrapport 03:02

Grundén, Kerstin, *Arbetsintegrerat e-lärande vid Länsstyrelsen - utvärdering av ett pilotprojekt avseende diarieföring i Diabas*. Forskningsrapport 2003:03

Grankvist, Gunne, *Köpkriterier, Sociala Normer och Åsikter om Miljömärkta Matvaror*.
Forskningsrapport 2003:04

Korp, Peter, *Hälsopromotion - en sociologisk studie av hälsofrämjandets institutionalisering*.
Forskningsrapport 2003:05

2004

Uddevalla Symposium 2003: *Entrepreneurship, Spatial Industrial Clusters and Inter-firm networks*. Forskningsrapport 2004:01

Erlandsson, Soly, Bohlin, Margareta, *Personalansvarigas reflektioner kring jämställdhet, funktionshinder och etnicitet. En studie med beskrivande vinjetter som metod*.
Forskningsrapport 2004:02

Jansson, Jennie, Theliander, Jan, *Kvalifikation och turordning vid uppsägning. Tendenser till förändringar i praxis inom ramen för LAS*. Forskningsrapport 2004:03

Sunnemark, Fredrik, Åberg, Martin, *How 'the Politics of Retrenchment' was Said and Done: Remodelling of Concepts and Roles in Swedish Welfare State Discourse*. Forskningsrapport 2004:04

Assmo, Per, *Creative Industry Cluster Growth in a Global Economy*. Forskningsrapport 2004:05

Herrman, Margaretha, *Ta på dig mössan! Om hur ungdomar förstår och förklarar förkylning*.
Forskningsrapport 2004: 06

Herrman, Margaretha, *Kronogårdsprocessen – exempel på ett nytt sätt att lösa samhällsproblem?* Forskningsrapport 2004:07

2005

Uddevalla Symposium 2004: *Regions in competition and cooperation: Papers presented at the 7th Uddevalla Symposium 2004, 17 – 19 June, Fredrikstad, Norway*. Forskningsrapport 2005:01

Brülde, Bengt, *Långtidsfrisk eller långtidssjukskriven? Del I: Översikt och bakgrund. Tänkbara förklaringar och förslag på åtgärder*. Forskningsrapport 2005:02

Herrman, Margaretha, *Långtidsfrisk eller långtidssjukskriven? Del II: En studie av långtidssjukskrivnas och långtidsfriskas erfarenheter*. Forskningsrapport 2005:03

ISSN 1653-459X

